

GENERALITAT DE CATALUNYA

PRESIDÈNCIA

COMISSARIAT DE PROPAGANDA

Avinguda 14 d'Abril, 442 bis

BARCELONA

Telefon 82215

COMUNICAT DE PREMSA

ESPERANTO-ELDONO

N-ro 3

Barcelona, 17. Jan. 1937.

TUTMONDA SOLIDARECO KUN HISPANUJO

Ekde la komenco de la barbara leviĝo de la faŝistaj hordoj kontraŭ la hispana popolo, la tiel nomataj demokrataj registaroj de la mondo uzis ĉiujn malhonestajn rimedojn de "diplomatia" por kaŝi sian realan pozicion.

Francujo kaj Britujo, la "demokrataj registaroj", ne nur proponis maljustan "neintervenan" interkonsenton en nenobla kunlaboro kun la imperialistaj celoj de Hitler kaj Mussolini en la hispana teritorio, sed ili permesis ankaŭ la plej mensogan kaj insidan mallaŭdon pri la heroa hispana popolo de la flanko de la trompema kapitalista ĵurnalaro, precipe "Le Matin", "Daily Mail" kaj aliaj el simila tipo.

Granda Britujo, atenta al siaj vivaj intereso, reprezentitaj de la grandaj kapitalinvestoj de la "city" en germanaj kaj italaj akcioj, kiel ankaŭ de la kontanta kapitalo en la faŝista teritorio en Hispanujo, estis pli konforma en sia malkaŝa simpatio por la faŝistoj.

Usono, la ĉampiono de libereco kaj demokratio, ekster sensaciaj titoloj en sia reakcia preso, restis silenta ĝis antaŭ nelonge. Ni estas pretaj kredi, ke Ameriko ŝanĝos sian sintenadon ekde nun, kaj ke ĝi rekonos niajn rajtojn por la aĉeto de ĉiuj necesaj armiloj, kondiĉe ke interesataj partoj el la Registaro ne penu haltigi la amerikan helpon. Por la favorantoj de la faŝismo, kiel William Randolph Hearst kaj similaj, malfeliĉe la Amerikanpreskorespondantoj ne povas raportoj pri miloj da masakroj kaj la detruo de tutaj urboj por la kontentigo de siaj legantoj.

Sed ekzistas unu lando, al kiu ni estas profunde kaj speciale dankemaj. Petante nenion redone, por neniu kompenso ajn kaj por neniu politika influo, sed nur inspirita de la deziro helpi siajn hispanajn fratojn, Meksikio donis de la komenco kompletan pruvon pri sia solidareco kun la hispana proleta kaj revolucia afero.

Kaj same, kiel Meksikio donis libere, eĉ tion, kion ĝi bezonis por si, ankaŭ la laboristoj kaj veraj idealistoj de la mondo, en ĉiam kreskanta nombro, donis eĉ siajn vivojn helpe al la hispana revolucio.

La enmigrintoj el Italujo kaj Germanujo venis unue. Ili venis kun nepriskribebla entuziasmo por batali kontraŭ la sangrabistoj, kiuj elpelis ilin el iliaj propraj hejmoj. Poste venis la Francaj, Belgaj, Polaj, Ĉeĥaj kaj Anglaj kamaradoj - ĉiuj povintaj veni - la veraj revoluciuloj de la mondo, pretaj kaj avidaj doni siajn vivojn, por ke la afero de la laboristoj povu triumfi super la ambicio, krueleco kaj tiraneco.

Ili venis por ludi sian rolon en ĝismorta milito kontraŭ la faŝismo. Veteranoj el la monda milito, kiuj ne timis preni denove la armilojn, kaj kiuj konis pli ol iu ajn la abomenindaĵojn kaj terurojn de la moderna militado, ne hezitis alŝultrigi la pafilojn ankoraŭfoje. Sed la inspiro, kiu movis ilin, estis la decido frakasi unu fojon por ĉiam la inferan militmeĥanismon direktitan kontraŭ la Hispanuja popolo.

LA PROBLEMO DE AGRIKULTURO.

Unu el la plej urĝaj problemoj, kiuj staris antaŭ la Popolfronta Registaro komencintafunkci en februaro de la pasinta jaro, estis tiu de la tero. En Hispanujo, kun ĝia grandnombra kamparanaro, agrikulturon havas maksimuman gravecon. Sub la regado de la grandaj bienposedantoj, la kamparano vivis preskaŭ ĉiam en malsatego. Ne estis malofte por malgranda farmisto gajni malpli ol unu peseto (ĉirkaŭ 6 pencoj aŭ 14 cendoj) ĉiutage, kaj vivi kune kun sia familio kaj brutaro en tuta kabano.

Ĉiu formo de subpremo kaj tiranio estis praktikita de la bienulaj klasoj. Ili ppvis ekzemple, estri la akvoprovizon kaj vendi ĝin al la laboristoj je la prezo, kiu ŝajnis al ili konvena. La homo, kiu estis tro malriĉa por aĉeti multe da akvo, devis vivi tute malfeliĉe vidante perditajn siajn rikoltojn, de kiuj dependid la nutraĵa vintra provizo por lia familio.

Laŭ publikitaj statistikoj, sub la monarĥio, dek mil familioj posedis la duonon de la tuta surfaco de la laborebla tero - el tuto de proksimume 10 milkonoj da posedantoj. Ekzistis ok milionoj da kamparanoj, kiuj havis malpli ol duonhektaro ĉiu. En 1932 la Respublika registaro intencis plibonigi tiun malfeliĉan staton de la aferoj, kaj oni aprobis leĝon kun la celo havigi teron al granda nombro da familioj. Oni esperis lokigi 20,000 familiojn antaŭ la aŭtuno de 1933. Tiu provo estis farita kun la decida kontraŭstaro de la grandaj bienposedantoj kaj la financistoj, kiuj vidis siajn privilegiojn kaj povon en danĝero malaperi, kaj pro ilia kontraŭstaro estis eble sole lokigi 5,000 familiojn dum la unuaj tri jaroj de la Respubliko.

La malespera situacio de la kamparanaro estis malplibonigita per la rentleĝo de 1935, aplikitan sur la nekapablan registaron fare de la reakciaj fortoj. Laŭ tiu leĝo, miloj da kamparanoj, kiuj dum la ĝenaracioj laboris siajn malgrandajn terpecojn, estis devigitaj ilin forlasi kune kun la kabanoj konstruitaj de ili mem. Oni kalkulas, ke sole en Katalunujo 1500 eksfarmigoj estis faritaj kaj proksimume 20,000 en la cetera Hispanujo.

Kion faris la grandaj terposedantoj, multaj el kiuj estis pastroj, kun tiu tero, super kiu ili havis kompletan estrecon? La respondo al tiu demando estas honta. El la kvindek milionoj da hektaroj de tereno en Hispanujonur proksimume dudek milionoj estis prilaboritaj. El tiuj dudek, nur proksimume kvar milionoj estis utilaj por intensa kulturado. Pro tiu kriza malzorgo flanke de bienposedantoj de la potenca riĉeco de la lando, multaj hispanoj estis devigitaj elmigri, ĉar ili ne povis trovi la akzisteblecon en sia propra lando.

La Popolfronta Registaro klopodis tuj solvi malfeliĉan staton de la aferoj. En Cacares 10,000 hektaroj estis disdonitaj kaj en Badajoz 180,000 hektaroj estis donitaj al la tre malriĉaj kamparanoj, sed tiuj provincoj estas nun en la manoj de la faŝistoj kaj oni povas esti certaj, ke la popolo estas denove submetita senleĝa registaro kaj rekondamnita al la malnova sevuteco.

En la partoj de la lando, kie la popolo regas nun, la grandaj bienposedantoj estas kompreneble malaperintaj kaj la tero estis disdonita inter la kamparanoj kaj kamplaboristoj. En Katalunujo, kie la sistemo farmi teron ekzistis, la kontraktoj estis nuligitaj kaj la tero estis donita al tiuj pretaj kaj povantaj ĝin kulturi.

La agrikultura ministro en Valenciana Registaro projektas novan konstruan agraran politikon. Estas proponate formi kooperativojn, kiuj laboros en kontakte kun la distribuaj centroj funditaj de la agrikulturlaboristaj unuiĝoj, kaj la laboristoj povos profiti el sia individua laboro. Tiuj sugestoj ne estas kompreneble devigaj. La intenco de la Registaro estas protekti kaj gvidi la ŝanĝojn en la kampara ekonomio, konsultante kreditojn, provizante per semo kaj agrikulturaj maŝinoj sen la devigo super la laboristoj.

LA MAROKA PROBLEMO.

Hispanujo estis gardanto de Maroka regiono, kiu devis taŭgi por taŭgi garantii la pacon en la mondo, malpermesante, ke la grandaj imperialismoj sin interbatu, klopodante reciproke sin eviti. Hispanujo, per tiu regiono, estis simila al gardanto de la ŝlosilo de la maroj.

La milita aventuro, reportante Germanujon sur la afrikan kontinenton restarigas la malpacigan problemon, kiu estis antaŭ ol la hispana protektorato.

La Versaila traktato, forigante la germanan imperialismon, liberigis Francujon kaj Anglujon el seriozaj timoj. Estas timinde, por Anglujo, ke la germana reinstalo devenas de arango kun Italujo, kaj en tiu okazo la "Gentlemen's agreement" (Sinjreca interkonsento) estus bela farso, procedo je kiu la internacia faŝismo estas kutimita. Tiu nova situacio estas kutimita. Tiu nova situacio donas al la nova civila milito ekstreme gravajn konsekvencojn. La germanoj elŝipiĝas en Mellila kaj ankriĝas tie siajn militŝipojn. La tuta teknika personaro estas tien pretigita por ekspluati la ferajn minojn en Segangan, kies mineralo estas tre ŝatata. Ĉu ne estas por la konkero de tiuj riĉaĵoj, ke Romanoneskaj siaj kunkulpuloj ĵetis Hispanujon en la militon de 1909? La milito povas atingi timindajn proporciojn, sed kontraŭstari je grandaj potencoj, La germana artelerio elŝipigita en Ĉeĉa metas, plie, la Markolon sub la fajron de siaj kanonoj. Tiel ni ne trompis nin, kiam ni diris, ke Anglujo estas definitive perdinta sian malnovan estrecon sur la maroj.

La malnova imperia Germanujo ekstaris denove. Francujo kaj Anglujo rikoltas hodiaŭ la logikan frukton el siaj hezitoj, timoj kaj neantaŭvideco. Kiom da fojoj ni ripetis al Blum que lia politiko de neinterveno vokis la militon anstataŭ ĝin forigi! La politiko de neinterveno estos alportinta la European militon kun ĉiuj sekvoj. La internacia proletaro devas pretiĝi por ĉia okazantaĵo; ĝi devas sekvi la ekzemplon, kiun al ĝi montras la hispana proletaro, se ĝi ne volas pereji en la plej terure el la buĉado aŭ vegeti en la malumo de mezepoka kapitalismo.

(el "Solidaridad Obrera")

En la sama tempo la organo de P.S.U.C. skribas de sia flanko; "Anglujo kaj Francujo trovas sin antaŭ faktoj de ekstrema graveco, kie estas en ĉako ilia estonteco, kaj ili komencas reagi. Italujo estas en Bolonjo kaj Germanujo en Gibraltaro kaj en la Kanariaj insuloj. Reago en Parizo kaj Londono prodevas esti, sed tiu ne devas malhelpi nin agi konsekvence por komprenigi al ili unu fojon por ĉiam - krom tio ke ĝi estas ilia propra intereso - ke ili devas moti sinmalkaŝe je la flankode la hispana popolo.

Tiu aliĝo - kiu efike kontribuas fortigi nian pozicion en la batalo kontraŭ la faŝismo - estas atengita nur se ni prezentas nin antaŭ Francujo kaj Anglujo kiel unueca popolo, kiu, venkita la faŝismo, scios demokrate solvi la problemojn el sia estonta vivo kaj certigi la socian ordon, kiu, se eĉ revolucia, ĝi estos tamen ordo".

(el TREBALL)/

GUIDO PICELLI MORTIS.

Guido Picelli, unu el plej bonaj batalantoj de Itala kontraŭ faŝista movado, en la atako de la bataliono "Garibaldi", de kiu li estis komandanto, la 5an de Januaro pasintan, falis.

Ankoraŭ tre juna, Picelli laboris por laboristaj sindikatoj, organizante laboristojn kaj kamparanojn. En la jaro 1919 li aliĝis al la socialista partio kaj de la boristoj en sia regiono li estis sendita al la parlamento.

Li staris en la fronto de unuaj armitaj kamparantrupoj, kiuj stariĝis kontraŭ la armitaj faŝistaj bandoj kiuj tre rapide disvolviĝis en popolmovadon "arditi del popolo", kies gvidanto kaj pliŝatata ĉefo estis Picelli.

Liaj organizaj kapabloj, ĉe la defendo de laborista urbo Parma, kiu estis de miloj de faŝistoj sieĝita, estis tre videblaj. La faŝistoj, kiuj de italo Balbo estis kondukataj, faris tio la plej grandajn krimojn. Ilia plinombro kaj ilia pli bona armilaro jam estis klara en la komenco de la batalo. Sed Picelli, plena je kuraĝo kaj energio returnis sin kun la kontraŭfaŝista loĝantaro en unu urbkvartalon, tien ŝirmante sin li prepariĝis al longa kaj sentima kontraŭstaro. Virinoj kaj infanoj helpis en la batalo, kiu daŭris pli ol unu semajnon.

La defendo de Parma kaj ĝia gvidanto restis por ĉiam en la koroj de la italaj laboristoj, kiel simbolo de batalo kontraŭ la reakcio.

Dum la sekvintaj kvar jaroj batalis Picelli en la vicoj socialistaj aŭ komunistaj kontraŭ la faŝismo. Li estis ĉiam kun la amasoj kunligita, li konis iliajn dezirojn kaj estiĝis ilia ĥorparolo. Neniu parolis pli bone al la laboristoj, ol li.

Kiam en la jaro 1926 la esceptloĝoj estis proklamitaj kaj ĉiuj proletaj asocioj estis nuligitaj, estis Picelli al la Lipari-insuloj punekzilita, ol kio depost kvin jaroj de mallibereco, li sukercis forkuri.

En Oktobro 1936 li aliĝis en la vicoj de la hispana respublika popola armeo. Per lia militkapablo, per lia kuraĝo, kaj organizdoto, li baldaŭ elbrilis en internacia brigado. Li estiĝis komandanto de unua kompanio de bataliono "Garibaldi". Picelli falis ĉe la defendo de Madrido, ĉe la liberocfortikaĵo ol la tuta mondo.

Ĉiuj komunistoj, socialistoj kaj kontraŭfaŝistoj, kun profunda doloro sciigis pri lia morto. Kaj ili sekvis lian gloran ekzemplon en la batalo ĝis la fina venko super la barbara faŝismo.

PREZIDANTO LLUIS COMPANYS KONTRAŬ LA MENSOGOJ.

Lluís Companys, Prezidanto de Katalunujo, deklaris al unu reprezentanto de Agentĵo Havas:

- En la batalo, kiu okazas en Hispanujo, estas ni (Katalunujo), la naturaj kunligantoj kun ĉiuj liberemaj fortoj de la Respubliko. Pli ol ĉiam ni estas kun niaj fratoj el aliaj hispanaj regionoj kunligitaj kaj la milito tiun ligan eĉ plifortigis. Neniam ni akceptos unu "separatpacon", kaj mi povas ankaŭ certigi, ke ni neniam akceptos iajn ajn submeton de ia eksterlanda potenco. Pro tio estas superflue paroli pri la evito de ia sendependa sovetŝtato en Katalunujo, ĉar ĝi ekzistas nur en la fantazio de tiuj, kiuj sin okupas pri la suspektaj intrigoj.

Ni postulas de ekstere nenion alian ol unu amikan kaj lojalan kunlaboron en la kontraŭbatalo de mensogoj, kiuj Katalunujon persekutadas, kontraŭstarante ĝian rekonstruon en la kadro de evoluo, kiun ĝi mem volas al si doni. Niaflanke ni donos al Eŭropo la helpon de nia politika, ekonomia kaj spirita vivo.

USONAJ ARMILOJ POR HISPANUJO.

La faŝista gazetaro preparis ĉiujn eblajn tendencajn komunikojn rilate al la liverado de armiloj de Usona industrio por la leĝa Hispana Registaro.

La simpatio de Usona proletaro por la Hispana popolo estas por la faŝistoj pli malagraba, ol armilarliverado. Oni serĉas la amason de argumentoj por la Usonan Registaron konvinki al haltigo de tiaj liveradoj. Kio ajn okazos, ni ne kredas, ke la Registaro de Washington daŭrigos la momentan malpermeson de armilsendadoj.